

OIKAISUVAATIMUS

01.03.2023

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA
c/o Tampereen kaupunki, kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14-16 C
33100 TAMPERE

OIKAISUVAATIMUS TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSESTÄ 15.2.2023, § 13

Muutoksenhaun alaiset päätökset

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan päätös 15.2.2023, § 13, Nyssen läntinen linjastosuunnitelma vuosille 2024 – 2025.

Muutoksenhakuoikeus

Minulla on muutoksenhakuoikeus Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenneliikennelautakunnan toimialueella asuvana *kunnan jäsenenä*. Koska joukkoliikennepalveluita, joihin päätös vaikuttaa, minulla on muutoksenhakuoikeus myös *asianosaisuusperusteella* (Kuntalaki 137 § 1 mom).

Vaatimukset muutoksenhakuviranomaisessa

Ensisijaisesti vaadin, että lautakunta kumooa muutoksenhaun alaisen päätöksen siltä osin, kuin se koskee linjan 71 reittimuutosta Nokian aseman ja Tesoman välillä. Linjan reitti on säilytettävä nykyisellä osuudellaan Rounionkatu – Kolmihaarankatu. Ajoaikojen salliessa reitille on myös lisättävä poikkeamat pysäkille 1809 Myllypuro molemmissa ajosuunnissa, teollisuuden tavanomaisina työvuorojen päättymis- ja alkamisajankohtina (arkisin: 05.30 – 08.30, 13.30 – 16.30, 20.30 – 22.30).

Toissijaisesti vaadin, että lautakunta edellyttää joukkoliikennejohtajaa valmistelemaan esityksen siitä, kuinka Nokian keskustan ja Myllypuron teollisuusalueen välille järjestetään vaihdoton bussi- tai pienkalustoyhteys siten, että yhteys toteutuu vähintään arkisin kello 06.00 – 08.00 ja 14.00 – 16.00 alkaviin ja päättyviin työvuoroihin.

Vaatimusten perustelut, osa 1

Linjastosuunnitelmassa linjan 71 reitti aiotaan muuttaa kulkemaan Vihnuskadulta Kalkuntien ja Kalkun kehätien kautta Tesomankadulle. Rounionkadun itäpää ja Kolmihaarankatu jäävät tällöin kokonaan ilman joukkoliikennepalvelua. Vaihdoton yhteys Nokian ja Myllypuron teollisuusalueen väliä poistuu. Työmatkayhteydet tällä yhteysvälillä muuttuvat kellonajasta riippuen vaihdollisiksi tai mahdottomiksi.

Ennen vuotta 2019 Nyssellä oli jo joukkoliikennelinja, joka kulki Nokialta Kalkuntietä pysäkille 1592 Kalkku. Kyseinen linja ei ollut menestys, kuten ei linjan 71 nyt suunniteltu reittimuutoskaan tule olemaan. Matka Nokian puolelta Kalkuntien varrelta keskustaan edellyttää vaihtoa toiseen bussiin tai junaan. Toisaalta Kalkuntien varrella on jo ehditty sopeutua joukkoliikennepalvelun puutteisiin ja tehty omia kalustohankintoja. Pidän todennäköisenä, että esitetyllä reitillä ei tulla

saavuttamaan vastaavia nousumääriä kuin Rounionkadun ja Kolmihaarankadun kautta kulkevalla reitillä. Kalkun ja Tesoman välillä linja 71 on myös pitkälti päällekkäinen linjan 7 kanssa.

Linjan 71 nykyisellä reitillä Rounionkadun – Kolmihaarankadun kautta on edelleen hyödyntämätöntä potentiaalia. Esimerkiksi Sandvik Mining & Construction Oy:n sekä Pilkington Automotive Finland Oy:n edustajat ovat useasti toivoneet Nysseltä pysäkin 1809 Myllypuro parempaa saavutettavuutta sekä Tampereen että Nokian suunnasta. Nykyinen palvelutaso ei mahdollista joukkoliikenteen käyttämistä läheskään kaikkiin työvuoroihin saavuttaessa. Nykyisen linjan 71 kaikki vuorot eivät kierrä 1809 Myllypuron kautta, vaikka ajoaika sen sallisi. Pitkä kävelymatka Kolmihaarankadun varresta työpaikalle vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta.

Kaiken tämän vuoksi joukkoliikenteen kulkutapaosuus Myllypuron teollisuusalueella on keinotekoisesti alhainen: jos yhteenkin työvuoroon ei ole toimivaa joukkoliikenneyhteyttä, edellyttää se henkilöauton käyttämistä. Kun auto kerran on olemassa, käytetään sitä muihinkin työmatkoihin. Rekrytointia on jopa kariutunut siihen, että työntekijä ei puutteellisen joukkoliikennepalvelun vuoksi olisi päässyt työvuoroihinsa.

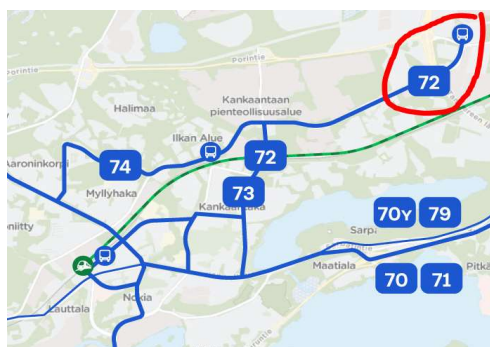
Linjastosuunnitelman mukaisessa tilanteessa Myllypuron teollisuusalueen palvelutaso tulee vain huononemaan. Kolmihaarankatua ja Myllypuron päätepysäkkiä palvelee sen jälkeen vain linja 14, ja sekin ainoastaan Tesoman suunnalta. Viikonloppuisin linjalla 14 ei tarjota yhteyksiä kello 15 jälkeen. Nokian suunnalta yhteyksiä ei ole lainkaan.

Myllypuron teollisuusalueen matkustajilla ei ole tarvetta linjalle 14 suunniteltuun ruuhka-ajan 15 minuutin vuoroväliin. Puolen tunnin vuoroväli tarjoaa riittävät yhteydet. Linjan pitkä ajoreitti Keskustorilta Myllypuroon lisää kustannuksia. Linjan 14 resurssitarve kokonaisuutena tulee olemaan kohtuuttoman suuri, mutta samalla vaikuttavuus jää heikoksi, kun yhteydet Nokian suunnasta katkeavat.

Myllypuron teollisuusalueen yhteydet olisi kustannustehokkainta järjestää siten, että linja 14 palvelee vain arkisin ruuhka-aikoina 30 minuutin vuorovälillä. Muina aikoina yhteydet järjestetään Rounionkatua ja Kolmihaarankatua kulkevalla linjalla 71. Kun aikataulusuunnittelussa otetaan huomioon sujuvat vaihtoyhteydet Tesomalla ja Nokialla, voidaan kustannustehokkaasti saavuttaa parempi palvelutaso kuin silloin, jos Myllypuron teollisuusaluetta palvelisi ainoastaan linja 14. Linja 71 tarjoaisi yhteydet muun muassa teollisuuden päätyviin iltavuoroihin ja alkaviin yövuoroihin lauantaisin ja sunnuntaisin, koska linjan viimeiset lähdöt muutoinkin osuvat kyseiseen ajankohtaan.

Vaatimuksen perustelut, osa 2

Nysse on perustellut linjan 71 reittimuutosta mm. Kalkuntien varrelta saamallaan palautteilla. Rounionkadun ja Kolmihaarankadun varreltakin palautetta olisi saatu, jos sitä olisi selkeästi osattu tiedustella. Ainakin omalla työpaikallani tilanne on ollut se, että kukaan Nokian suunnalta pendelöivä ei ymmärtänyt Läntisen linjastosuunnitelman tuovan muutoksia Nokian ja Myllypuron teollisuusalueen välisiin yhteyksiin. Keväällä 2023 voimaan astuva Nokian linjastosuunnitelma oli saatu jo alkuvuodesta 2022 maaliin, ja siinä suunnitelmassa oli vielä kuvattu linjan 72 jatko Rounionkatua pitkin Myllypuroon:

(Lähde: <https://www.nysse.fi/ajankohtaista/uutiset/nokian-linjastosuunnitelma-kesalle-2023-on-avoinna-kommenteille.html?p67=11>)

Ei siis ole yllättävää, jos Nyssen saama palaute on ollut yksipuolista. Palautteen käsittelyssä on ollut myös toivomisen varaa. Nysse toivoi palautteita "tammikuun 2023 aikana". Itse jätin palautteen 14.01.2023 (nro 1645036) ja sain ylimalkaisen vastauksen 24.01.2023. Asia on viety lautakuntaan päätettäväksi 15.02.2023, jolloin Nyssellä ei ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta arvioida ja ottaa huomioon kaikkia tammikuun aikana vastaanotettuja palautteita.

Linjastosuunnitelman viimeinen kuulemiskierros on ollut näennäinen, eikä kunnan asukkaiden ja palveluiden käyttäjien osallistumisoikeus ole toteutunut Kuntalain 22 § edellyttämällä tavalla.

Lopuksi

Joukkoliikenteen yleisiin suunnitteluperiaatteisiin kuuluu, että muutoksia tehdään harkiten ja tutkittuun tietoon perustuen. Linjan 71 reittimuutos olisi toteutuessaan 2024 jo neljäs kyseiseen linjaan kohdistunut oleellinen muutos viiden vuoden sisällä.

Nokian linjastossa on tehty viime vuosina runsaasti muitakin muutoksia. Kokeillaan välillä sitä tai tätä, ja muutaman vuoden kuluttua laitetaan taas kaikki uusiksi. Jatkuvuus puuttuu, ja muutoksia tehdään satunnaisten käyttäjäpalautteiden perusteella. Klassinen esimerkki: linjan 70 A/B jatko Etelä-Nokialle perusteltiin sillä, että virran eteläpuolelta tarvitaan suora yhteys Yrittäjänkadun supermarkettiin. Kyseiseen markettiin menijöitä on ollut muutama päivässä. Sen sijaan on ajatettu jo kolme vuotta pitkiä telibusseja ympäri mutkaisia Etelä-Nokian katuja, muutama ihminen kyydissä, 18 tuntia päivässä. Ympäristöystävällistä, kustannustehokasta? Aiempi vaihdollinen yhteys toimi aivan hyvin, kesäkuussa 2023 siihen järjestelyyn palataan jälleen...

Joukkoliikenteeseen tarvitaan jatkuvuutta, jotta ihmiset voivat suunnitella elämäänsä järkevällä aikajänteellä. Asunnon tai työpaikan valinta tehdään vuosiksi, ellei vuosikymmeniksi. Jatkuvat muutokset joukkoliikennedyhteisissä johtavat siihen, että esimerkiksi Nokia aletaan mieltää paikkakunnaksi, jossa ei tule toimeen ilman omaa autoa. Nyssen ei tarvitsisi voimistaa tätä kehitystä muuttamalla jälleen kerran toimivaa ratkaisua, eli linjan 71 nykyistä ja vakiintunutta reittiä. On päinvastoin mahdollisuus lisätä linjan vaikuttavuutta lisäämällä linjalle pistot pysäkillä 1809 Myllypuroon.

Nokiolla 1.3.2023,